

PORTADA

JORDI PLAY

Crisi xenòfoba

Al mateix temps que l'extrema dreta guanya vots a l'estat francès, la xenofòbia aprofita la crisi econòmica per estendre's. Ho adverteixen SOS Racisme i més entitats socials. Mentrestant, a l'àmbit polític, Plataforma per Catalunya amenaça d'arribar al Parlament i encomana el seu discurs. Entrevistem Xavier Garcia Albiol (PPC), el sociòleg Jordi Sànchez i demanem als polítics què passaria si un partit islamòfob obtingués representants.

El racisme truca a la porta del Parlament

Plataforma per Catalunya, una formació hostile amb la immigració, considerada d'extrema dreta, es presentarà a les eleccions al Parlament. En vista del precedent a l'Ajuntament de Vic, els partits consideren que un bon resultat electoral d'aquesta formació seria negatiu per al país.

XAVIER PRAT

Vista general del Parlament de Catalunya, durant la celebració d'un ple.

La ultradreta pot esdevenir una força política parlamentària a Catalunya? Tot i que en aquest país aquest moviment ha estat fins ara força residual, l'anunci, fet a mitjan mes de març, que Plataforma per Catalunya (PxC), el partit que encapçala el vigatà Josep Anglada –antic militant de Fuerza Nueva–, es presentarà a les eleccions catalanes, ha fet que alguns dels polítics que el coneixen de prop expressin clarament que la seva presència al Parlament es pot considerar assegurada. Ho diu, per exemple, Josep Maria Vila d'Abadal, alcalde de Vic, que ha vist com el missatge d'Anglada ha fet forat en alguns

barris d'aquella ciutat. “Entrarà segur. En llocs com l'Hospitalet, Cornellà o Nou Barris, on hi ha molta immigració, ja és molt conegut. Allà on els polítics no hi van, hi va l'Anglada. I la gent l'escolta i el vota, perquè creuen que els canviarà les coses. Cal que ens el prenguem seriosament. A les enquestes no hi surt, com passava a Vic, però hi ha un vot ocult, el de molta gent que no ho diu però després el vota”, assenyala l'alcalde. La PxC és present a l'Ajuntament de Vic des de les eleccions municipals del 2003 i a les següents, les del 2007, va convertir-se en la segona força més votada en aquesta ciutat.

Josep Anglada, president de PxC, va presentar la seva candidatura a la presidència de la Generalitat el 13 de març passat, envoltat de representants d'algunes formacions europees que, pel discurs contra la immigració que defensen, són considerades racistes, xenòfobes i d'ultradreta, com és el cas del Vlaams Belang flamenc. A Europa, de fet, la presència d'aquesta classe de discursos és una cosa habitual, sobretot a França, on Jean-Marie Le Pen, el líder del Front National, va aconseguir, fins i tot, d'atormar el país en plantar-se a la segona volta de les eleccions presidencials de l'any 2002. Si bé semblava que l'empenta d'aquest partit començava a desinflar-se, les eleccions regionals que han tingut lloc a França aquest mes de març li han tornat a donar ales, amb l'obtenció de gairebé un 12% del total de vots.

De fet, el discurs d'extrema dreta del Front National té ja una forta implantació en terres de parla catalana. A les eleccions regionals franceses va obtenir el 19,9% dels vots a Catalunya Nord; un percentatge que en el cas de Perpinyà va arribar fins al 22,9%. El secretari general del Front National, Louis Aliot, ja ha anunciat que el proper objectiu de la seva formació serà prendre l'alcaldia a Joan-Pau Alduy. “Més enllà de les presidencials del 2012, el nostre primer objectiu són les municipals de Perpinyà. Ens van robar les darreres. Ara, per a nosaltres, es tracta de fer una llista oberta potser a més gent que la del Front National sobre els valors de la prosperitat. Espero que farem tremolar la ciutat”, declarava Aliot al diari *L'Indépendant* l'endemà de les regionals.

D'una forma semblant, els líders de PxC veuen molt clar que el seu discurs crític amb la immigració és compartit per una gran part dels electors de Catalunya i, per tant, Josep Anglada no té cap dubte que la seva formació entrarà al Parlament: “A diferència dels altres partits polítics,

jo trepitjo el carrer. Com va passar a les municipals del 2003 i del 2007, ara capto la percepció de la gent a Catalunya pels missatges que rebem. A la fira Alimentària de Barcelona, per exemple, vaig quedar impressionat de la gran quantitat de gent que se m'acostava, fins i tot expositors, per felicitar-me i dir-me que sóc l'únic que tinc la valentia de dir la veritat", assegura Anglada.

Actitud prudent. Si bé l'alcalde de Vic, Josep Maria Vila d'Abadal, bon coneixedor del tarannà d'Anglada, es mostra convençut que PxC obtindrà prou vots per a entrar al Parlament de Catalunya, l'opinió dels diputats consultats per EL TEMPS és diferent o, si més no, prudent. Josep Maria Freixanet, diputat d'ERC, considera que, igual com qualsevol altra formació que es presenta, la possibilitat hi és. "Ara bé, espero que la democràcia depurarà aquells que no la respecten. Espero que la ciutadania reflexioni i tingui en compte qui vota", diu Freixanet, que coneix bé el fenomen de PxC, perquè, a banda de diputat, és alcalde d'Olost, un poble proper a Vic. D'una altra banda, Joan Ferran, diputat del PSC, condiona l'èxit de la formació de Josep Anglada al nivell d'abstenció. "Si la participació és baixa, els partits petits tenen més possibilitat d'arribar al percentatge mínim i, per tant, si això passa, pot ser que aquesta formació aconseguixi entrar al Parlament", diu Ferran. En canvi, qui és mostra molt crític amb el paper dels mitjans de comunicació és Francesc Homs, diputat de CiU. "A Europa s'ha vist que amplificar aquest fenomen és un error per al país. Només són notícia perquè en parlem. La meva consideració és que cal parlar-ne tan poc com sigui possible i per això demano a un mitjà seriós com és EL TEMPS que no en parli", diu Homs.

Sigui com vulgui, en el cas que Josep Anglada obtingués algun escó

Josep Anglada (PxC): "No pot ser que els immigrants acabats d'arribar tinguin els mateixos drets que els qui viuen aquí de tota la vida"

al Parlament, la majoria de partits dubten que PxC tingués cap capacitat d'influir en l'agenda parlamentària. "En el cas que hi entrés seria amb pocs diputats i, per tant, la seva incidència seria escassa. El perill, però, fóra que, com ha passat a Vic, influís en els discursos dels altres partits. Estic convençut que la presència d'Anglada a l'Ajuntament de Vic va influir en la decisió de CiU, PSC i ERC sobre els empadronaments", assegura Jaume Bosch, diputat d'ICV al Parlament. En una línia semblant, el diputat socialista Joan Ferran opina que la presència d'Anglada a l'hemicicle pot contribuir a la difusió de les idees de PxC. "Les idees xenòfobes i d'ultradreta no únicament tindrien la tribuna que significa el Parlament, sinó que també se'n faria molt més ressò a través dels mitjans de comunicació. Això no és bo per al país i posa en perill la cohesió", opina Ferran.

En aquest sentit, el líder de PxC ja ha deixat ben clar quina serà la seva prioritat si entra al Parlament. "La qüestió principal serà el control de la immigració, això és evident, tot i que en aquest moment elaborem un programa electoral. Ens acusen de parlar només d'immigració, però hem demostrat que als ajuntaments hem presentat més propostes que cap altre partit i sobre aspectes que no tenen res a veure amb la immigració", explica Josep Anglada. Una de les primeres mesures que el govern hauria de prendre, segons ell, és reduir el dèficit. "Si es privatitzés TV3 es reduiria un 25% el dèficit de l'administració i aquests diners es podrien destinar a ajuts per a crear ocupació,

cosa que faria baixar la immigració. Una immigració controlada no és cap problema, el problema és la immigració descontrolada, sobretot en temps de crisi. La immigració que volem és la necessària, regulada i amb els papers en regla. No pot ser que els immigrants acabats d'arribar tinguin els mateixos drets que la gent que viu aquí de tota la vida. Cal beneficiar els autòctons primer", diu el president de la PxC.

Vic, un precedent. A les eleccions municipals del 2007, PxC va treure quatre regidors a l'Ajuntament de Vic, però un pacte entre CiU, PSC i ERC li va barrar qualsevol possibilitat de governar. L'alcalde d'aquesta ciutat, Josep Maria Vila d'Abadal, de CiU, nega que la presència de PxC hagi influït en la tasca feta pel consistori i, molt menys, en la decisió de negar l'empadronament als immigrants sense els papers en regla; un anunci que va despertar una gran polèmica a tot l'estat espanyol fa unes quantes setmanes. "PxC és un moviment populista i oportunista, que aprofita la immigració per anar pel carrer i provocar escàndol. Aquesta és l'actitud més típica del populisme, però si grates una mica no hi ha cap discurs. Només viu de tenir la ciutadania contra els immigrants i de culpar-los de tots els mals", assegura Vila d'Abadal. En una línia semblant, Josep Burgaya, del PSC, segon tinent d'alcalde de Vic, explica que la presència de Josep Anglada a l'ajuntament no ha aportat sinó tensió. "Hi ha hagut plens complicats, amb insults i desqualificacions. És un personatge que insulta, que fa coses que no són acceptables, seguint un plantejament que l'extrema dreta ha fet sempre: voler liquidar el contrincant en lloc de discutir", diu Burgaya.

De fet, molta gent de Vic no té cap mena de dubte a l'hora de relacio-

Josep Burgaya (PSC): "Anglada és un personatge que insulta i vol liquidar el contrincant en lloc de discutir-hi"

El consistori de l'Ajuntament de Vic, amb l'alcalde, Josep Maria Vila d'Abadal, primer per l'esquerra, i Josep Anglada, regidor, tercer per la dreta.

nar PxC amb l'extrema dreta, sobretot aquells que encara recorden que Josep Anglada va pertànyer, els anys 80, a Fuerza Nueva i al Frente Nacional, dues formacions fundades per Blas Piñar, un dels personatges que més ha reivindicat la figura de Franco després de la dictadura. “Anglada fa servir la democràcia per arribar al govern i eliminar la democràcia. És una persona que dins el seu partit governa de forma dictatorial. Quan arribi al Parlament escamparà aquest llenguatge xenòfob per tot el país”, adverteix el batlle Josep Maria Vila d'Abadal. En canvi, Josep Anglada es defensa dient que el seu pas per Fuerza Nueva fou un pecat de joventut. “És una cosa que no puc amagar, era molt jove, són temps passats. A tots els partits hi ha gent que ha canviat: hi ha gent d'ERC que havia estat de Terra Lliure, comunistes que ara són al PP i, fins i tot, molta gent de CiU va tenir vinculació amb el franquis-

me. No em penedeixo d'allò que vaig fer de jove, però en giro full perquè ja vivim en un altre segle”, explica Anglada, que nega que PxC sigui un partit d'extrema dreta: “Nosaltres no som ni de dretes ni d'esquerreres, sinó del sentit comú. Som un partit català que està al servei dels ciutadans. El seu fundador, Josep Anglada i Rius, té tots els cognoms catalans i ha nascut a Vic, però no som independentistes ni, amb tots els respectes, creiem en la independència”, aclareix.

Sigui com sigui, la PxC va fer oficial la seva candidatura en un acte celebrat a Barcelona en què hi van participar representants de formacions europees considerades d'extrema dreta. Sobre això, Anglada recorda que partits com el Front National francès o la Lliga Nord italiana formen part d'institucions de govern. “No dono cap importància a les crítiques de feixista, perquè aquesta paraula avui dia es fa servir per a tot i ja

no té significat. A mi em consideren d'extrema dreta perquè vull fer un servei al país i sortir al carrer a parlar amb la gent. Crec que avui dia la gent està cansada dels polítics i no miren si ets d'extrema dreta o d'esquerra, o més o menys conservador: miren és si ets honrat i honest o ets corrupte”, assegura el candidat de la PxC.

Un fenomen que creix. Pel que fa a l'explicació del creixement de PxC, els polítics consultats consideren que respon a diverses causes. “Aquesta formació aprofita la crisi, el desencís, el mal humor de la gent, per focalitzar els problemes en la immigració”, diu Joan Ferran, diputat del PSC. Josep Maria Freixanet, diputat d'ERC, opina que la gent que promou un igualitarisme i un “bonisme” acaba col·laborant a fomentar fenòmens com aquest. “En un primer moment cal ajudar les persones que arriben i ho necessiten, és a dir, do-

nar-los el peix; però ve un moment que cal donar-los també la canya, és a dir, els instruments perquè es puguin espavilar”, diu Freixanet.

Jaume Bosch, diputat d'ICV, considera que el problema sorgeix perquè els ajuntaments no tenen prou recursos. “Els ajuntaments s'han trobat amb la necessitat de donar ajuts i serveis, però com que no n'hi ha prou per a tothom, hi ha gent que té la sensació que no li han arribat perquè s'han donat als immigrants”, diu Bosch. A més, aquest diputat considera que si els immigrants tinguessin dret de vot, a les formacions com la de Josep Anglada els seria més difícil d'obtenir representació parlamentària. “Sempre hem dit que les persones que compleixen les regles han de tenir els mateixos drets que els altres, començant pel vot. Si els immigrants poguessin votar, el perill que alguns partits es contaminessin amb propostes com les d'Anglada desapareixeria per la possibilitat de rebre un càstig electoral d'aquesta gent”, assenyalava.

Les opcions per a evitar que un partit amb un discurs contrari a la immigració, com el de PxC, entri al Parlament són variades. A Bèlgica, un pacte entre els altres partits, l'anomenat *cordó sanitari* va apartar el Vlaams Belang del poder. En el cas del parlament català, en canvi, els diputats consultats no veuen que calgués prendre una mesura com aquesta. “La solució màgica no hi és. Formacions com aquesta tendeixen a dissoldre's, com ha passat amb Ciutadans. Quan tenen responsabilitats, apareixen les seves contradiccions. Si haguessin de governar els seria impossible d'aplicar les seves polítiques”, explica el diputat d'ERC Josep Maria Freixanet. Alhora, Francesc Homs, de CiU, insisteix que cal parlar-ne com menys millor. “No cal arribar a cordons sanitaris. Seria bo que les forces polítiques amb clara vocació democràtica evitéssim de fer anàlisis sobre

aquest fenomen, perquè, altrament, engrandim les seves expectatives. Aquesta mena de formacions, com ha passat per exemple als Països Baixos, no duren gens. Un cop passada la novetat, cauen en l'oblit, però mentrestant han fet mal i ens n'hem fet tots plegats”, diu Homs.

Lluny d'evitar el debat, la consellera d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya, Carme Capdevila, ha fet una crida als partits polítics perquè, en el context del Pacte Nacional per la Immigració, signin un acord per comprometre's a no fer servir la immigració de forma electoralista. El pacte per la immigració és, de fet, segons Jaume Bosch, diputat d'ICV, un bon instrument per a prevenir que fenòmens com el de PxC reïxin. “Malauradament, la proposta de no fer servir la immigració amb finalitats electorals no ha estat acceptada pel PP ni per CiU. En el fons, hi ha determinats polítics que deuen pensar que un discurs crític cap als immigrants els pot fer guanyar vots i busquen excuses per no afegir-se al pacte”, es queixa Bosch. Contra aquesta opinió, Francesc Homs, diputat de CiU, argumenta que el pacte en aquestes condicions no és acceptable. “Aquest pacte només serveix per a evitar que es pugui fer un judici al Departament d'Acció Social. El govern vol evitar que es jutgi la feina que ha fet en matèria d'immigració”, diu Homs.

Arran de la possibilitat que PxC pugui entrar al Parlament de Catalunya, una cosa útil seria, sens dubte, veure què han fet els partits de govern a l'Ajuntament de Vic. “Des de fa tres anys a Vic hem fet molta feina de carrer, amb la gent, amb mediadors, amb més guàrdia urbana, amb associacions. Ens hi dediquem en cos i ànima”, explica l'alcalde Vila d'Abadal. Al seu torn, Josep Burgaya, segon tinent d'alcalde d'aquesta ciutat, assegura que el PSC demanava justament això a l'anterior alcalde de CiU quan

EL TEMPS

El secretari general del Front Nacional francès, Louis Aliot, ha obtingut el 23% dels vots a Perpinyà.

era a l'oposició. L'any 2007 Burgaya va ser criticat per haver perdut vots en aquells barris que tradicionalment votaven els socialistes, en detriment de PxC. “Anglada va treure vots de l'abstencionisme i del socialistes, però també de CiU. No ens en poden fer responsables. Quan érem a l'oposició ja demanàvem més mediadors, però en aquell moment a l'ajuntament van donar marge a Anglada, perquè creien que ens prenia vots i això ja els anava bé”, es queixa Burgaya. Sigui com sigui, el segon tinent d'alcalde de Vic assegura que ara cal afrontar el problema de fons. “L'Ajuntament de Vic ha engegat plans per a rehabilitar els barris amb més presència d'immigrants. Sovint el problema ve de petits conflictes a les escales dels edificis, a vegades pel desconeixement de la gent que arriba. És evident que si actuem sobre les causes una part de la gent no canalitzarà aquest vot”, opina Burgaya, que temps enrere va tenir una forta picabaralla amb Anglada a l'ajuntament. “Vull pensar que la salut democràtica del país és alta i que no hi ha opció per a l'extrema dreta. La seva aportació al Parlament seria bastant irrellevant, però algú que viu del conflicte, insultant i desqualificant, aplicaria la mateixa tàctica”.

Xevi Camprubí

Josep Maria Vila d'Abadal (CiU): “Anglada fa servir la democràcia per arribar al govern i eliminar la democràcia”